

El conflicte bèl·lic pel poder de les terres a Colòmbia deixa cada dia al país una mitjana de 100 morts violentes. Paramilitars, les FARC i l'Exèrcit han obligat 3,1 milions de pagesos a traslladar-se a les zones urbanes. Cansats de la repressió, pobles sencers prenen la iniciativa i miren d'autogestionar-se

Un grup de guerrillers de les FARC lliura les armes a Medellín sota la supervisió de l'Exèrcit, a principi d'aquest mes de juny.

Sota el foc creuat

Solidaris

Text: **Laura López**
Fotos: **Serge Cases / Arxiu**

PALMA Comunitats de pau, comunitats en resistència i, des de fa poc temps, municipis de pau. Arreu de tot Colòmbia s'estenen iniciatives populars de convivència i de resistència cívica sota el foc creuat de les Forces Armades Revolucionàries de Colòmbia (FARC), els paramilitars i l'Exèrcit nacional pel control de les terres i de les seves riqueses naturals.

Enelia Salinas i Gilberto Muñoz, dos batles del Departament del Cauca (sud-oest del país), visitaren la setmana passada Palma i altres ciutats europees per recaptar suports per al projecte de desenvolupament dels seus municipis, on la població –de majoria indí-

gena i basada en una economia rural– pateix la repressió militar.

Ezequiel Vitoná, de l'Associació de *cabildos* indígenes del Cauca, que n'acompanyà els regidors, denuncià "l'estratègia del Govern d'Álvaro Uribe" que es basa "en la seguretat per mitjà de les armes". "Nosaltres creiem en el diàleg per

LES XIFRES

0,4%

de grans latifundis. Amb milers de pagesos expulsats de les seves terres, el 0,4% de la població té el 62% de la terra cultivable. •

assolir la pau, en la tolerància i en el respecte". Per això, posen en mans dels veïns el pressupost municipal i cerquen alternatives per cobrir la manca de serveis mínims que el Govern no cobreix. "Garantir l'educació i la salut al poble és crucial, però també desenvolupar-hi una forma d'auto-proveïment agrícola que, en el futur, ens permeti posar en marxa un sistema de comerç treballant amb cooperatives fruiteres i de la canya", explica Salinas, decidida.

Més de quaranta anys de conflicte bèl·lic encobert a Colòmbia han fet que el país tingui els rècords més macabres: 25.000 morts violentes cada any –100 de mitjana diàries– i primer país del món en desplaçaments forçats interns –3.100.000 persones des de

1985 han hagut d'abandonar el camp i migrar a les ciutats per evitar la violència–, segons l'Acnur.

Jaime Zambrano, defensor colombià dels drets humans que viu refugiat a les Balears des de 1999 després de ser amenaçat pels paramilitars, explica que "no tots els problemes que viu el poble colombià són provocats per la guerrilla, ja que l'atur, la falta d'educació pública, la manca de seguretat social i les poques polítiques socials són responsabilitat del Govern". I afirma, malenconiós: "Ningú no pot creure que això passi a Colòmbia, la democràcia més vella de l'Amèrica Llatina".

Un lloc on, segons diuen els pagesos, "no hi ha desplaçats per la guerra, sinó que hi ha guerra perquè hi hagi desplaçats". •

PER L'AUTONOMIA DE LES ZONES RURALS

Herbes contra la manca d'hospital

PALMA Sis classes de pomades a base d'herbes medicinals es venen a Colòmbia gràcies a l'ONG Grup d'Estudis de Salut Integral (GESI), amb seu a Palma, i a l'Associació Camperola de Caldonó (Asocal). Es tracta d'aprofitar els remeis casolans per suplir la manca d'estructura

Els membres de GESI i els dirigents locals colombians.

sanitària de la zona. "Cultivam 30 quarterades de plantes terapèutiques", explica Miquel Clar, metge membre de GESI. L'objectiu d'ara, per al qual tenen suport econòmic de la Conselleria d'Afers Socials, és "impulsar la creació de cooperatives", perquè l'acollida dels pagesos hi és tan bona com necessària és la seva autonomia. •

Nicolas Sarkozy rebé la setmana passada a París Ingrid Betancourt amb tots els honors.

Tothom volia sortir a la foto

PALMA L'alliberament d'Ingrid Betancourt després d'haver estat 6 anys en poder de les FARC s'ha convertit gairebé en una atracció mediàtica on tothom volia sortir a la foto. Però les FARC encara tenen 700 ostatsges més. •

ELS PARAMILITARS, LA GUERRILLA I EL PAPER DEL GOVERN D'URIBE

ELS AMICS DE L'ELIT

Tenen presència en 26 dels 32 departaments colombians i són devers 9.000. Els seus lligams amb les elits financeres i l'"uribisme" han desacreditat els anuncis del Govern per desmobilitzar-los i per donar-los una sortida en la vida civil. •

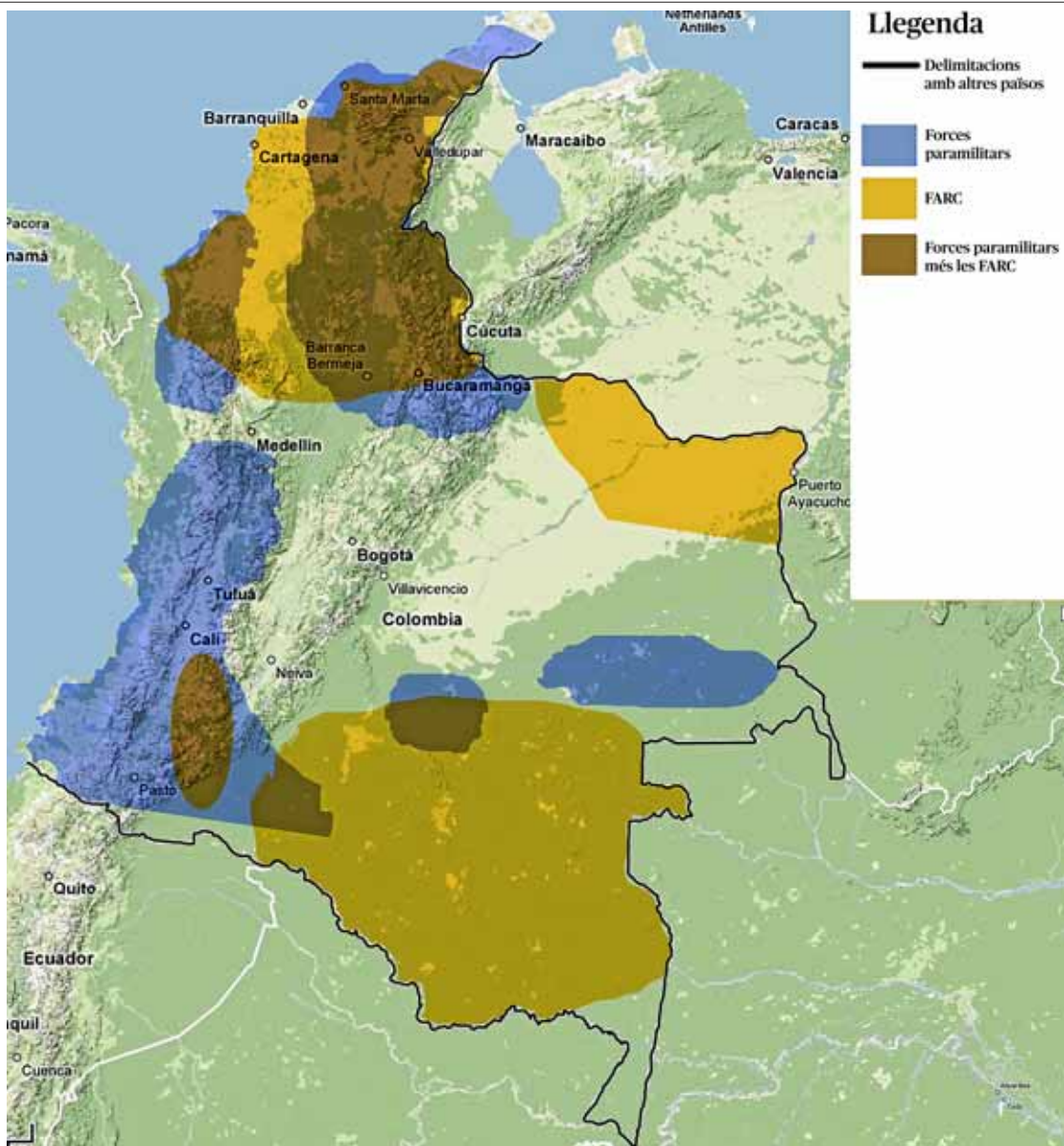
FARC: ELS "DOLENTS" OFICIALS

Són presents en 24 departaments del país. Les xifres entorn dels "dolents" oficials del conflicte són imprecises: de 6.000 a 16.000 persones en podrien compondre la guerrilla. •

DOCTRINA URIBE

El seu pare, "narco" i amic de Pablo Escobar, morí a mans de les FARC el 1983. Des que es convertí en president del Govern el 2002, Álvaro Uribe declarà la guerra sense treva a la guerrilla. És aliat natural dels EUA. •

MIQUEL À. MARIA
miquelmaria@gmail.com

Fil directe

En l'era de la informació global, el problema ja no és que les notícies de l'altre cap de món no ens arribin, o que ens arribin tard, sinó ben bé el con-

trari: ens arriben massivament i en temps real, i tenim dificultats per pair-les. I a més, les informacions sobre els problemes de les zones calentes del planeta ens vénen precuinades i interpretades per unes poques agències informatives. Davant aquesta realitat, però, no s'hi

val a lamentar-se: cal cercar els flancs descoberts, i aprofitar i explotar les vies d'accés directe a la realitat.

La iniciativa cada vegada més freqüent d'ONG, entitats socials i organismes públics que es dediquen a la cooperació al desenvolupament, de portar-nos testi-

monis directes dels països amb els quals s'ha establert una relació de solidaritat, és un hàbit molt saludable. No hi ha res més convincent i, pel que fa al cas, estimador de la solidaritat activa, que la coneixença mútua i l'establiment de relacions personals. Quan has tingut l'oportunitat de co-

nèixer un d'aquests visitants i t'hi mantens en contacte, mai més et tornaràs a mirar la vida del seu poble com un afer d'un país llunyà, i serà més difícil que els interessos que hi ha darrere les notícies de les grans corporacions de la comunicació et passin desapercibuts.